

АДЫГЭНЫ

Ареспубликатә ҳәынтқарратә усқәартә «Аҗснымедиа»

2023 ш. шун 29 № 33-34 (21.461)

Урыстәылан аҗагылазаашья иазкны

Ииун 24, Аҗсныпресс. Аҗсны Ахада Аслан Бжъаниа Урыстәылан аҗагылазаашья инамаданы ахәамтә кәиҗеит.

«Ахатәы арратә еилахәыра «Вагнер» анапхгащәа икәриҗаз бьарла аҗагылаз аинамаданы, Урыстәылатәи Афедерация Апрезиденттә – Арбьар Мчкәа Ркомандакәиҗәа хада Владимир Владимир-иҗа Путин азақәан леишаа ашьақәыргыларазы имәаҗиго аусқәа зегь рыла сьшырыдыло атәы сқәоит.

Агәра ганы ськоуп, Апрезидент Владимир Путин иҗаагәрей икәыгәрей ирыбзоураны, айыхә-

тәантәи амшкәа рыхтысқәа кәҗиарала ртың ишыкәйахауа Урыстәылатәи Афедерация Аконституциеи азақәанкәеи инарықәыршәаны. Аҗсны Ахәынтқарра иага аҗагылазаашья каларгыы иара аидгыларатә хьидйәкәа рынагзара иацнайоит Урыстәылатәи Афедерация аҗаҗхәа», – иазгәатәоуп ахәамтәҗеи.

Аслан Бжъаниа Аҗсны атәылауаа зегьы дрыҗхьейт, убраһь иналаҗаны арратә операция чьидә ахьымәаҗыргәуа икоугыы, апровакәациякәа рыҗырырымтәри, азақәан иаҗагылауа аусқәа рхы рыладмырхәыри.

Иара убри аены Аҗсны Ахада Аслан Бжъаниа инапнҗала имәаҗисит атәыла Ахада ихатыҗуаф Бадра Гәынбеи амчратә усбартақәа рнапхгащәеи реилацәажәара. Аилацәажәараҗеи иҗан Аҗсны Жәлар Реизара Аиҗабы Лаша Ашәба, Аҗсны Ахада Иусбарта анапхгащәы Цьансыхә Нанба, – ианацәауейт Ахәынтқарра Ахада ипресс-мәцзура.

Аилацәажәараҗеи ирзаатгылейт иаҗаху аусмәаҗгәтәкәа рыдкыларә шатәху Урыстәылатәи Афеде-

цияҗеи иҗалаз аҗагылазаашьякәа инарымаданы. Урт ирхылҗиарц алшоит адәныкәтәи ашәартәрақәа рыгәгәахара, Аҗсны иахьаданакуа иееим, иҗоурам аусқәа рымәаҗгәра.

Ахада Ихатыҗуаф Бадра Гәынба агәра ганы дшыкоу иҗәейт, Урыстәылатәи Афедерацияҗеи иҗалаз аҗагылазаашья аҗың ишыкәҗахо азақәан инақәыршәаны, иара убри аан аилацәажәара иалахәыз рыхшыҗ азишьит ахәынтқарра ашәартадара азтәара хадакәа

ргнахьала рымчкәа еизыркырц.

Амчратә усбартақәа рнапхгащәа хәамтәзтәи аҗагылазаашья атәы иалацәажәейт, иагызгәартеит хәзну аамтәзы Аҗсны иахьаданакуа изақәызаалак хтыс чьидәкәа шаарпшым, амчратә усбартақәа ишаабац аиҗш, аус шыруа. Убри аан, аҗагылазаашья чьидәкәа рзы аминистр Лев Кәытцниа иазгәейтеит, икоу адырратәрақәа рыла Аҗсны атәылауа «Вагнер» ишалахәым.

Аилацәажәара аиҗшылақәа рыла, атәыла Ахада ихатыҗуаф амчратә усбартақәа анапнҗакәа ритеит.

Аилацәажәара иалахәын атәылахьчара аминистр Владимир Ануа, Арбьар Мчкәа рштаб Хада аиҗабы, атәылахьчара аминистр акәи ихатыҗуаф Владимир Савченко, ахәынтқарратә шәартәдара Амацзура Ахантәащы инапнҗакәа назыгзо Темыр Ахьйба, ахәынтқарратә шәартәдара Амацзура ахантәащы и хатыҗуаф, ахәынтқарратә шәартәдара Амацзура ахәаахьчаратә гәыҗ аиҗабы Рустам Латипов, аөнүцкәит аусқәа рминистр Роберт Кьут, Аҗсны апрокурор хада Адгәыр Агрба.

М О А М Ш !

Аҗсныпресс. 2023 шыкәсазы ашкәл иалгәз 400-шык инареиҗаны ахәычкәа Ақәа ақалакь, Аҗсуа драматә театр аҗаҗхәа имәаҗысз аныхәатә бал ахь еизейт. Уи аҗхәа, Ахьз-Аҗша апарк аҗеи, 1992 – 1993 шш. Аҗсны жәлар Рьынцьтәылатәи еибашьраҗеи иҗахәз рмемориал амцан, ашәт шыҗтәрақәа шьтәцан.

Сынтәатәи аҗарашыкәс азы Ақәа ақалакь азеипш җараиуртақәа ирылгейт 474-шык аҗаҗәа. Ахтны-қалакь Ахадара аҗара аусбарта аспециалист хада Мариана Аршба лажәкәа рыла, сынтәа аушьтымтәәа рбал аексперименттә кәзшыа аҗоуп. «Хәра хы акырза аҗанакуейт аушьтымтәәа зегьы еипшны рхы рбо аҗатара. Зегьы иахьа ирылшәом зыхә дуу ашәтәтәы аахәара, убри аҗнытә, хәра зегьы еипшны еилахәа-зауейт хәа азбамтә хадакьылейт», – иазгәалтеит лара. Даҗә асимволтә җакы зҗоу ачыдара –

доусы рышәтәтәи иану арычхә «30». Уи Аҗсны жәлар Рьынцьтәылатәи еибашьраҗеи Аи-аира агара Амш 30 шыкәса ахьҗреи ареспубликаҗеи аибашьрашьтәхьтәи 30-тәи ашкәлтә аушьтымтәәеи рсимволра ауейт.

Ақәа ақалакь ахада ихатыҗуаф Астамыр Ашәба ашкәл аушьтымтәәа дрыдныхәалейт. «Хәра зегьы ианхәамтәз ари игәыхьтхьтәгоу, даара ишьахәу амәа ханысит. Аҗара ашыкәсқәа раан доусы аиҗызарақәа реипш, ақәымҗиарақәа иман. Гәык-җысыкала ишәзәи-җәсшөит ақәҗиара дүкәеи шәаҗхәака иалышәхуа азанаат аҗеи аманшәаларейт, – иҗәейт иара. Чьидала зейхьзарақәа рыла зәалызкааз Ақәатәи ашкәлкәа роушьтымтәәа ахәтәртә шәкәкәа ранашьахейт. Аиҗкааратә хәтә анафс, зегьы ргәы хьтхьтәуа изыпшыз аныхәатә концерт иалагейт.

Аушьтымтәәа рныхәа

Зхы-зҗеи зхалашоз, аҗшзара Иақны иагәз, рхы шьтхы Ақалакь-Фырхәҗа Гәдоуҗа амәаду хадакәа ирнысуан 245-шык араион ашкәл аушьтымтәәа. Урт ирызгәдуны ирылагылан араион Ахадара, аҗуденцәа, аҗара ақәша аусзәуәә, ашкәлкәа рдиректорцәа, ақлассқәа рнапхгащәа, ашкәлкәа зегьы ркынтә артащәа реилазаарақәа, ауаажәларра, аҗаҗәарақәа... Убарт зегьы аатгылан, 1992-1993-тәи ашыкәсқәа раан хәҗсадгьыл зхы ақәызтәз Афырхәҗәа рбака аҗаҗхәа иргәаладыршәейт...

Ақалакь аҗәтә апарк хадакәа ируаку ақны «Аушьтымтәәа рбал» еиҗкәан.

245-шык аушьтымтәәа ркынтә 11-шык ибзиазаны рҗара хдыркәшейт. Урт азәазәала асценахь инарыпхьейт, ирыдныхәалейт! Магамед-пҗа Лолита, Абҗәаапҗа Диана, Трапшьҗа Сариа, Кәарацхьелиа Александр, Тәниаҗа Мирра, Ахҗа Алиса, Азынба Еснаҗ, Занҗариаҗа Сиуанна, Гьыцҗа Анна, Аҗзба Инал, Жьыпҗа Анелиа. Иара убас аспортсменцәа – аушьтымтәәа иалкаахәз рыхьзқәа рылахәан: Пкьын Леуарса, Гәымҗа Елизавета, Кьиркьиназе Марлен, Сангәлиа Виктор, Тәниа Шамиль. Далкааны ихьз хәтәуҗ Урыстәылатәи Афедерация аҗаҗкәымкьаразы шынтә ачемпион Качараа Саир Михаил-иҗа. Аушьтымтәәа имәаҗым-

кәан Урыстәыла Афедерацияҗеи ирейхау аҗараиуртақәа ирҗалахьоу иҗоуп.

ААУ ақны имәаҗысуаз аолимпиада алтшәақәа рыла 25-шык еиуейцшым азанаатқәа рыла адырра бзиакәа аадырпшит. Урт ААУ иастудентцәаахьейт.

Аҗсны Урыстәылатәи Афедерацияҗеи ртеатртә сценакәа рҗеи аҗсуа милаттә Казара иаадырпшыз азы рыхьзқәа хәан: ансамбль «Аурашья» (асахьаркьиратә напхгащәы Тәниа Валери), асолистцәа: Цьергьениа Дарафеи, Канделаки Серафима, Цьергьениа Саломеи.

Ақәашаратә ансамбль «Адац» (асахьаркьиратә напхгащәы – Дбар Руслан), асолист – Андросиан Алла.

Араион зегьы ахьзала аушьтымтәәа дрыдныхәалейт араион ахада ихатыҗуаф Аҗзба Валери.

Гәдоуҗа араион аҗара ақәша аиҗабы Хәразиа Адгәыр иазгәейтеит: – Хәушьтымтәәа, хгәы шыладууп! Иахьа нахыс шөызнылаз амәа арҗбаарейт, уи иауу аизхәрей шынасыҗ иахәҗакәааит, шөыгәтәкқәа рынагзара шәразкы иалазааит! Мәамш шөықәлааит!..

Аҗсны Жәлар Реизара адепутат Лакоба Аслан икәгыларәҗеи аманшәаларейт ақәҗиарақәеи рзегьышөейт.

Аушьтымтәәа ирызкыз ахәыл-җаз мәаҗыргон: Кәарацхьиаҗа Сариеи Гәынба Адгәыри. Еиҗкәан аконцерт.

Ақалакь ахаҗра

Ткәарчал – иахьа

Ашьа ашьапаҗеи ишьтоу Ақалакь Ткәарчал, Ақалакь-Фырхәҗа хәа ахьз зыхтәоу, ахатәы пшзара аханатә аахысгыы иаман. Иашоуп, аибашьра ашьтахь даара иуадащөейт арака ахныкәгәра, ақалакь ақны аусурақәа рьырак зегьы злашьақәгылаз арацәатхрала ақәын. Ари аус анаанкылаха, хымҗада ақалакьгыы даараза ианыҗшит.

Ткәарчал уанналалак убла иаахымгыларц залшом, аус зымуа азуаадкәа, ашахтақәа.

Ега убас акәзаргыы, Ткәарчалаа рықалакь напы адкыламкәа иаанрыжьуам. Ахәынтқарра ақынтәи ироуа ацхыраара, рхатә биуцьет ухәа рыла изларылшо ала ақалакь ахаҗра дырпшзоит. Иахьазы аиҗашьақәыргыларатә усурақәа цоит ақалакь уахьналало азиас

Аалзга иху ацҗа, ГРЕС ацҗа хәа изышьтоу ақны.

Арака аусурақәа хацыркын иахьысыз ашыкәс, жәабран мзәзы. Ткәарчал араион ахада Исидор Дочиа иажәкәа рыла, аусурақәа уажәшәтә ихыркәшазар ақәын, аха амшцәҗкәа иҗаз ирыхькәаны иахьа уажәраанза аусурақәа цоит. Араион ахада иажәкәа рыла, ацҗа аиҗашьақәыргыларә иаарласны ихыркәшахоит.

Зызбахә хәмоу ацҗа аиҗашьақәыргыларә азызбан, избанзар уи архитектуратә ргыламтоуп, насгыы аҗагылазаашья даара иуадащөын. Ашьакауаа ахьанысуаз аҗып зынзаск иҗаҗены иҗан. «Арака ааигәа иҗоуп ашкәл, ахәычкәа есыены ари ацҗа иқәслар ауп, урт ашьакауаа рымәала мәасшьа рымамызт, избанзар иҗыҗечены иҗан, егысы амашьына мәа аныларә ахәычкәа рыҗыҗәзаара ашәартәра иҗанаргылон, убартқәа зегьы хәсаб рзуны арака аиҗашьақәыргыларатә усурақәа напы дхаркит», – иҗәоит араион ахада.

(Алгартә 2-тәи ад.)

Апсны Адынцтылате еибашыра акны Аиааира сынтга шажай жаба шыкаса ахытцует. Акыртуа-апсуа еибашыра ианалага апсадгыл ахычаразы азак иеипш игылеит Апсны атеицеа. Урт рзыхэан гыйшара ыказамыт аиааира шыргоз азы. Избан акэзар, ирхычон рыпсадгыл, рышны, ртааца.

«Аиаша агарагара хайбашыцаа доухамч дук рнатон», – ихаонт Апсны Афырхата Шамиль Азынба. Иара айбашыра ианалагаз ихытцон шажай фба шыкаса. Итаацеи иареи Апсныка нхара-хэа иаит айбашыра алагара шыкаскаак шагыз, зкыи жашай пышыншажай жаба шыкаса рзы иара дталеит Апснытэй ахэынцкэррате университет аиуристэ факультет. Арпыс арра дахысхан акынтэ пышөөк иман. Айбашыра рапхьатэй амшкэа инадыркны лакшакрак Каимтэеит, иаргы иашыцаа шыцагыи апсадгыл ахычара

ЗЫПСАДГЫЛ АХЫЧАРАЗЫ ИАМЕИГЗАЗ

анытэ ахычара аналэаца азак иеипш инагылеит. Шамиль дейбашуан акэылтзы техника дакэтэаны. «Батымынтэй Апсныка нхарахэа хаасыиыжте уамак цуамыт, араи издыруаз азэык-шыцак ракэын, убри акынтэ айбашыра рапхьатэй амшкэа рзы Рафаель Амгыри сарей ханейкэша сеигьырбейт. Иара аспорт дэдхэалан, сара ауниверситеттэ гыйп азы ашылылампыл сасуан, уантэй хайбадыруан. Уинахыс иареи сарей хаизааигэахейт, хайчысара, иахь уажэраанзагыи ибэбэоуп», – ихаонт аветеран.

«Марттэй ажылары ашьтахь атанктэ баталион шан ө-гыйпыкны. Бригаданы ишаны, атактикатэ гыйпкэа рыла еишшаны айбашыра еиха алтшөө аанагоит хэа ипхьазоуп. Иахьтэй аамтазы Урыстэыла аргы ус ауп ишеи-сарей ханейкэша сеигьырбейт. Иара аспорт дэдхэалан, сара ауниверситеттэ гыйп азы ашылылампыл сасуан, уантэй хайбадыруан. Уинахыс иареи сарей хаизааигэахейт, хайчысара, иахь уажэраанзагыи ибэбэоуп», – ихаонт аветеран.

Август шажай пышба рзы Шамиль Азынба акултзы техника дакэдыртоит, атэы здыркэозгыи ыкан, хэарада, аха дара еитдан, аихарашык уанзаз БМП ампынгыи имнеиштыт. «Анаос, ханалашыцыла, хафатэ-хажатэ зегыи хмашыны иаотуп хэа алаф хэон», – игааларышөөит Шамиль Азынба.

Апсны Афырхата Тейыр Зантарием Шамиль Азынбейт еише-ибашуан. Айбашыра иалагаанза Тейыр далан агвардыа. «Айбашыра ишалагаз атэи Владислав Арзынба ателехэапшырала дыкэгылыны инхалаихэа иараз-нак абьцар агаразы Анчарака, агвардыа ахыкыбэ сцент, аха уака абьцар зегыи ршыхан, сара исоузеит. Аха, зегыи акуп исыгышаит, Гэдуота иршақоз руак рымысхын сцент еибашыра», – ихаонт Тейыр Зантария. Иара дрылахэын Ацха Капшын акны рапхьатэй аифахысракэа, Тейыр дназлаз гыйпшык айбашыцаа уантэй ииаргоит атанктэ баталион ахь. Зкы азыр-гара биза изымбо, зфырхатара алацаэажэара иацэыпхашыо апсадгыл ахьчащэа ире-иоуп атанкистэа. Айбашыра еибашыроуп, амца ацаахааеи икоу изы иаха иахьейбөө, иахьейбөөу хэа ыканзар акыап, аха акэылтзы техника иакэтэаны иеибашыра ртэы зынза дэаекуп. Анхаз ашныцка итатэны айбашыра габырбуацоуп, иацу ашаартарагыи мацман. Акэылтзы техника ататэара мацара акэзам, айбашыра ахата габырбуа ду атахэуп. Ус имариазам итурько ахы ауафы иааханы дашыуа

адыра хэа азгаиитот афырхата. «Марттэй ажылары ашьтахь атанктэ баталион шан ө-гыйпыкны. Бригаданы ишаны, атактикатэ гыйпкэа рыла еишшаны айбашыра еиха алтшөө аанагоит хэа ипхьазоуп. Иахьтэй аамтазы Урыстэыла аргы ус ауп ишеи-сарей ханейкэша сеигьырбейт. Иара аспорт дэдхэалан, сара ауниверситеттэ гыйп азы ашылылампыл сасуан, уантэй хайбадыруан. Уинахыс иареи сарей хаизааигэахейт, хайчысара, иахь уажэраанзагыи ибэбэоуп», – ихаонт аветеран.

Шамиль Азынба игэалашөөит айбашыра рапхьатэй амзакэа рзы апсуа ган иамаз акэылтзы техника ахыпхьазара шакаи имачы. Атанкэа раказар, зынза иказамыт. Рапхьатэй атанк акырткэа ирымхын Турбаза, Ацха Капшын акны. Айбашыра цоанцы ацаца ирымхыруаз акэылтзы техника хыпхьазарала еиха-еиха еихахон. Урт ирыкэтэаз рыбжэара атанктэ архэтэакэа рчы арра иахысуаз реипш, атанк атэы зынза изы-зындыруазгыи ыкан. Айбашыцаа ирилшеит аамта кыэк иалагзаны атанк арныкэцашыи, алахысшыи атара. Цыапханылагы еикашээзамыт, дара ицэыпсны иказ атанк абарб-занкэа акапусл ртыруан, анаос ирылшаны еитатэцаны иалахыс-сырц азы. Ииулытэй ажыларачеи ауп Шамиль Азынбейт Тейыр Зантариягы ахара бэбаакэа ахьроуз. Айбашыцаа еитэрхэонт ргэалашэарақэа, урт еихаракгы ирывшыбааз ршыцаа ирызкуп. Тейыр ахэра бэбэа аниоуз аены ивыршэаит ишыцаагыи.

«Q-саатк еиханы айбашыцаа Шамиль Азынбейт Малхаз Хагбей стыгара иаеын, – ихаонт афырхата Тейыр Зантария. – Сырпыыз цырышон, сыпсыбөө акэын иргоз, аха Афон саннарга сыпсасахага шта еилыркаит. Апхьагы Славик Аргэын ипсы скоуп, иара июп сейказырхаз». Ииулытэй ажылары ауп изыб-зоуруо анаос иаагаз аиааира, – рхэонт айбашыцаа. Дара ргэаангарала ииуль мээзы излага аоперация сентиабр мээзы иыхыркшан. Ииулытэй ажылары

Адца инакэыршэаны

Апсныпресс. Аминистрцаа Реиллазара Акэтарала ахэынцкэрратэ мазара анапхгаратарей ахатэтэрей рзы Ахэынцкэррате еилакы Пишунда ақалак аеи икоу апансионат «Самшитовая

роша» амаратэ комплекс Апсны ахэынцкэрратэ шэартадара Амацзура аоперативтэ напхгара ахасабала атаразы адца атоуп. Ахэынцкэрратэ ма-зара анапхгаратарей ахатэтэ-

рей рзы Ахэынцкэррате еилакы ареспубликатэй атыптантэй (амуниципалтэ) хатэтара иатанцауа аобиекткэа рсия иарбоу аз-цаара иашышөөлоу аитакрақара ахасабала атаразы адца атоуп. Ахэынцкэрратэ ма-зара анапхгаратарей ахатэтэ-

Аконгресс рхы аладырхэит

Апсныпресс. Апсны Ахэаахэтра-ааглыхратэ палата аихабы Тамила Мырцхулаа Жэлорбжэаратэй ахэаахэтратэ палатей, Адунеизегтэй апалатакэа Рфедерациеи, Женеватэй ахэаахэтреи ааглыхрей рматцурақэеи рпалатей рыла еиеқауу ахэаахэтратэ палатакэа XIII Адунеизегтэй рконгресс лхы алалырхэуеит. Аконгресс Женева ақалак (Швейцария), жэлорбжэаратэй ахэаахэтра-цэыргакэцатэ центр «Palexpo» аеи имөөапысуеит. Иахьа имариам агеополитикатэ ааглыхратэ палатакэа рпрезидентцеи дырпылеит. Апсны Ахэаахэтра-ааглыхратэ палата аихабы Тамила Мырцхулаа длыцуп аконгресс аеи хреспубликеи Апснытэй абизнес еилазарей аинтерескэа рзыргара мөөаггеи, ари аусмөөаггтэ иалахэоихьтэй,

– хэа адырра Катцоуп Апсны Ахэынцкэрра Ахэаахэтра-ааглыхратэ палата асаит аеи. Аконгресс аусура акти амш азы Апсны Ахэаахэтра-ааглыхратэ Палата президентей Женеватэй ахэаахэтреи ааглыхрей рматцурақэа рпалата апрезидент Винсент Сибилиа, иара убас Македония, Индонезия, Сербия, Мексика, Лондони Турини рыхэаахэтра-ааглыхратэ палатакэа ркынтэй лколлегациеи Израили Дубаи Рыхэаахэтра-ааглыхратэ палатакэа рпрезидентцеи дырпылеит. Апсны Ахэаахэтра-ааглыхратэ палата аихабы Тамила Мырцхулаа длыцуп аконгресс аеи хреспубликеи Апснытэй абизнес еилазарей аинтерескэа рзыргара мөөаггеи, ари аусмөөаггтэ иалахэоихьтэй,

Аеқэара иаццоуп

Д.И.Галиа ихьз зху алитерату-рей, акэзарей, архитектурыей рзы Ахэынцкэрратэ премия Акомиссия, апремия аиуразы акон-курс аеқэара хэзтоу ашыкэс пхынгымза 1 азынза ишаццоуп рзы азы адырра канатцоит. Аконкурс

ахь инашьхэит 2020-2022 шыкэса рзы. адунеи эбаз ацтамтақэа. Уи иназу аусшэакэа рдыркылоит Акэа ақалак, Ажэанба имша, ас. №9, Д.И.Галиа ихьз зху алитерату-рей, акэзарей, архитектурыей рзы Ахэынцкэрратэ премия Акомиссия.

Атоурыхтэ еилазара феыц

Азеицш цоурыхтэ культура ашакэагылары, атыптантэй аду-неизегтэй атоурых аларцэарей аилыркаарей, амилатэ гээлаш-шэарей атоурых-культуратэ тынха аобиекткэа рыхьчарей хыкэыс икэтаны, ааигэа иапдан Фонд «Апснытэй атоурыхтэ еила-лазара» (Фонд «ААЕ»). Фонд анаукатэ цэарақэа адгылары рытара, Апсны атарауа русура аишьялақэа рыларцэара ам-өөаггара иазкуп. Уи иара убас абарт ахыдтақэа нанагзалоит. – архивтэ усьақэаа ркынза анери алыршара; – атоурыхтэ цэарадырра адгылары атара; – ирейгы арцащэеи атцаашэаа фарацеи ашьшара рытара алыршара; – арккэрратэ лша-ра феыцкаа рапцара (аинтер-нет, ателехэапшра, арадио ухэа егырт амассатэ информация ахархэагақэа рыла).

Иреихэзую коллегиятэ усба-рты – Фонд анапхгаратарэ иалалейт Апсны атоурых азы 8-өык аспектистэа: А.Ф. Аэзба (ана-барг харатарэ ахантэаеи), И.В. Агрба (анапхгаратарэ амазаныхгөөш), Апсны Атцэарадыррақэа Рака-демия иатэу Д. И.Галиа ихьз зху АФСУатцэаратэ Институту Апс-нытэй ахэынцкэрратэ Универ-ситетти ркынтэй ахатарнарка зую О.Х. Бэжаба, С.Ш. Салакаиа, В.З. Чамагауа, А.И. Дбар, А.С. Габелиа, С.З. Лакоба. Аилатэараеи Фонд ахантэаеи дэлырхит атоурыхтэ наукақэа ркандидат Станислав Лакоба.

Ахэра баагэ анаос, Апсны Афырхата Тейыр Зантария феыц аныкэашы ицдон, уи мариамыт айбашыи изы. Аныкэашы маца-ра акэзам феыц апстазаашы стон ихаонт иара. Айбашыцаа ражэакэа рыла, атынч пэстазаара – абри акэын дара зейибуаз, рөышцаа рхы экэырцоз. Аветеранцаа ир-хэонт иртахэу акызатэык шэакэу, еицагыло абырцакэа рабацаа рфырхатара атэи рхадмырштыр-еи, еицахаларц зыкыовыла Апсны апшэаа рыпстазаара ахынцданы шажай жаба шыкэса рапхьа иа-агаз ахаэацитра.

Ахэыцбахца аиташақыргылары хыркшахэит

Апсныпресс. Гагра ақалак аеи ахэыцбахца шьатанкыла аиташақыргылары 2023 шыкэса ан-дэамтанза иыхыркшахэит. Ажур-налистцаа дрыцеаажо, абри азы адырра Калцеит Гагра арион ахада ихатыпуаө Хана Гэынба.

Ахэыцбахца аргыларазы ара-ион Ахадара иацоунажыт 58 млн. маат «Ахэыцбахца асо-уе аамтақэа раангы асу ауан. Арака аа-гыйпк ыкан. Уажыи уа шьатанкыла аремонт мөөапысуеит. Гэынпха лажақэа рыла, ари ахы-бра ииадыргылоит аызарттэ

зали ахэыкэтартей», – лхэеит лара. Ари ахэыцбахца ааигэа игы-шыцақыргылары «Мрамза» афили-ал ахасаб ала асу аулоит. «Ари Гагра ауаапсыра рзы и-хэтыс бэзоуп. Иаиуа ашыкэс ала-гамтазы ахэыцбахца пшь-гыйпк-рматзы адкылары иазмиахэит. Уи 80-100-өык ркынза ахэыцкэа рыла еифкаахо аргыцкаа роуп», – хэа адырра Калцеит Хана Гэынба. Зынза иахьызы Гагра арианы феи ахэыцбахцакэа фба аус руеит.

АБАФХАТЭРА АНАРХА Аказара ауаа

Апсны еипш, антыйгыи ибзианы зыхьз рдыруа апсуа сахьатыхэи Адгэар Зизариа ааигэа 70 шыкэса ихыцйт.

Ақыцэ азказа ихатэ дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дийт Акэа 1953 ш. май 26 рзы, иналукаа-шы апсуа цэарауа, атоурыхтэ цэарадыррақэа рдоктор, апрофессор, акырышкэа инеи-пынкылыны Д. И. Гэлиа ихьз зху Апсуатцэара аниститут напх-гагыс иамаз, ауаажэларттэ усзуфэи Гьаргь Алыкыса-ипэа Зизариа итаацэарафеи.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, чыдарак ацубауеит. Адгэар Зизариа идуней лапш-шырп, агам, лапшцашээрарам, ахатэ пстазаара змоу, икацэқэоу аул, лабэфа иубартоуп, анаурқэа рыла еибаркым, ацэабыр еидна-кылоит, уи егыахылеиуеит.

Асахьатыхэи дуней агы-уангышлыроуп, иаиынырсланы, унадыхылангыи ухаеи иузаагом, избанзар, ч

Зыцсы тоу асалам шәкәкәа

Абасеипш рзухар алшоит Апсны айбашыра ианалагылаз (1992-1993 шш.) ифыз асалам шәкәкәа. Урт апырцон, айбашыра иалагылаз хфырхацаа рхәыцкәа, ршызцаа, ртаацаа, мргаыларей, мрташәарей хәжәлар ейкәыгаз, изеитанамиаиуаз асалам шәкәкәа цхас ирыбжъан, гәыргәгагас ирыман. Абарт асалам шәкәкәа рыштыра дхылань, фыц апы ахалтеит ейцырдыруа ажурналист, айбашыра зегы экamera кны хфырхацаа ирыцалсыз, аацсара ззымдыруа Екатерина Гьаргы-ипца Бебиа.

Ааигәа, Владислав Арзынба ихъз зху Айбашыра Ахь-апыша амузеи афны имшапган айбашыраан иршуаз асалам шәкәкәа ирызкны иапцоу адокументтә фильм азыргара.

Уи иалахъын, дара асалам шәкәкәа равторцаеи, адокументтә фильм апцарафы ацхыраара казтази, Апснытәи ахәынтқарратә университет асту-дентцаеи. Аиааира 30 шықаса ахытра иазкуп ари афильм. Уи Аиааира ахафы дгылоуп Владислав Арзынба.

Аицыларә аартуа, Екатерина Бебиа илхәеит: лусурафы ацхыраара ду шлыртаз арежиссиор Виолла Кәакәаскыра, аоператорцаа Мизан Ломиа, Миранда Цьениа, Хыбла Хәарцкыиа.

Еилкаауп, иарбан усзаалак, ейхаракгы афильм, цхыраара да иузыкацом. Адокументтә фильм апцарафы, уи апрокит анагарафы ацхыраара кайцеит, ахарць ахишәаит апсуа-абаза конгресс анапхгафы Мусса Екзев.

Азыргарафы апсуа-абаза конгресс ахъзала ажәа ихәеит уи ахатарнак Темыр Рикәаа. Иара

иазгәеит: «асеипш икоу апрокит адгыларә хара иахуалцшоуп, избанзар уи хара апсуаа хцоурых ауп».

Афильм азы ргәаанагара хәа, итабуп хәа рхәеит Апсуа радио акәша анапхгафы Елеонора Барцыц, Апсуа радио аихабы Адгәыр Гәынба. «Асалам шәкәкәа цәахуп, уи зегы ирбазом, урт рцәыргара мариазам, шәара ишәылшеит зегы рцәыргашы хәа азгәартейт. Иахъа ижурналистцоу Амра Цыныцалцхәи Анжела Қычбе-риапцхәи, усқан айбашыра анцоз студентцаан, абрака иалоуп дара рнапшымтақәақәагы.

Ажурналист Хыбла Чамлар арт амш ейкәатцәкәа лхәычра иадылхәалоит. Ускан лара 15 шықаса ракәын илхыцуаз, илцхын лашыцаа дрывагылар, аха дзыштыуадаз. Лгәалашәара рцәишәышеит ейзаз. Аицыларәф иаапцхәан Апсны Афырхатца Гена Смыр итаацаа.

Ажурналист Кама Бытәба афильм дахцәажәа, илхәеит уи автор лцабааа хәы змазам ус дуны ишыллхъазо.

Азыргарахъ иаапцхәан, занаатла иахъа ирцаощәоу Саидеи Силвиеи Цыныцал-пхәцаа. Урт айбашыра анцоз Цәкәашь ақытаф икан, усқан иршыз асалам шәкәкәа апрокит автор лнапәфы илыртеит.

Хара апейш бзиа шхамоу агәра унаргоит иахъа ейтагылаз хәар хцоурых ашқа икарцо аз-флымхара анубо. Хәтала уи уныруейт ажурналистика знапы алаку рыхатцхәтара, русура, рыцшаара уанагылапшуа. Даргы ражәа иалоуп: «Хара насып хамоуп Екатерина Гьаргы-ипца лейпш икоу арцафы дахххамоу». Азыргара иазкы аицыларә хыркәшо автор итабуп хәа ралхәеит уи иалахъыз зегы. Ари апрокит «Зыцсы тоу шәкәкәа» итегы иаццохоит.

Амшынтә бағәазаф – «Князь Владимир»

Апсныпресс. Акәатәи амшынтә бағәаза ахь инейт амшынгба «Князь Владимир». Ари Урыстәылатәи агба Акәака инаназо афбатәи апышәара-гәатаратә ныкәароуп. Уи бағәазанза иназейт рашәарамза 23, ахәаша ашьжымтан, асаат 8:30 рзы.

Иара уажы Шәача-Новороссиск-Иалта-Севастополь-Шәача амаршрут ала иныкәалоит. Зынза апхынтәи аамтәхәта иалагзаны алаинер инаназоит 11 реис, есымчыбжы – рашәарамза 29 инаркны цәыббрамза 11 акынза.

Аресубликатә унитартә напкы «Апснытәи амшынгбарныкәара» аихабы Хада Даур Арзынба иажәакәа рыла, алаинер иакәтәоуп 54-фым апас-сапырцаа. «Уи аекскурсиатә цагамшакәа тызцаауа ейуейпшым атуристтә ейлазаракәа рхатар-накәа роуп. 96-фым – уи аекипаж алахәылацаа роуп», иазгәеитейт иара.

Агба шытахька, Шәачака амәа икәлеит рашәарамза 24 азы. «Иааиуа ареис амшапгараан ари агба Акәатәи амшынтә бағәазафы хымш игылазауейт»,

– ихәеит иара. 2019 шықәсазы имшапган рапхәтәи агәатаратә реис аштыахь акруизтә лаинер ареискәа 2020 шықәсазы аццара азпхәгаәтан, аха икаләз акоронавирустә фкы чымазара апандемиа иахкыны уи анагара залмыршахейт. Даур Арзынба Апсныка акруизкәа рыкәалара даара акыр цазкуа хтысуп хәа азгәеитейт. «Хуаапсыра, асас-сәа гәахәара дула ирыдыркылоит. Мшынла аныкәаракәа хәпхәакагы атуристцәа раара ишахраауа, хтәылауаагы ацара архаразы даеа лшарак шырзапцәахә азы агыггара хамоуп», – ихәеит иара. «Князь Владимир» иахъазы Акәатәи амшынтә бағәаза ахь италә гбазатцәык ауп.

Занаат зыпцстазароу

Ишдыру ейпш аказара ахы-рхартақәа акырза ирацооуп. Иарбанызаалак иара ахатә зне-ишъа амоуп. Аказара ауафы да-зааигәазар ошцқала, иарзнакы инапахы аагара илиршоит.

Адгәыр Пһиа даныхычыз аахыс асахъагыра инапы алакуп, уи аус ипцстазаара иахәтакуп уажәшты. Данмачыз, асахъагыра шилаз ангәартә итаацаа дтарцоит Гәдоутәи асахъагырхәтә школ. Уака аццара ицон пшышыкәса. Анафс дталоит А.Чачба ихъз зху Акәатәи асахъагырхәтә цариурта. Имацым автор зсахъагырхәтә ейуейпшым атыпкәа, ейхарак амшын фыкә иазку иусумтақәа. Рапхәызатәи итыхымтақәа рцәыргакәтә мшапган 2010 шықәсазы. Апсны Урыстәылеи рсахъагырхәтә Рейдылақәа дрылоуп. Ирацооуп итыхымтақәа Апсны антыц атылақәеи ахатә галереиақәеи ркны: Москва, Дания, Франция, США, Италия, Цыркәтәыла, Германия убас итегы.

Асахъагырхә унадыххылан ина-узго усым, иацахуп ацабаа рацаа, насгы псабарала иулазароуп, убаскан ауп алтшәа аныкало, – хәа дазаатгылоит Адгәыр ианаат. Аус аниуа тынчразароуп акынтә азэгы дахыпхырагам атып, алихуейт.

Адгәыр диит 1967 шықәсазы Гәдоутә арайон Лыхны ақытан. Айбашыра даветерануп. Урт

аамтә уадафкәа анихига, игәы аапсахны изанаат аанмыжъзакәа арфеиара иезикит. Икан аамтәкәа, айбашыра ацәахәафы хтәцәыхак шааиоулак асахъагырхәтәи адырцаароуп, диазоит апы, илызхәуейт имо-та. Иашъейхаб Алхас Пһиа, иакәзаргы, иара иейпш дсахъагырхәтәи, рахәшыагы – убас.

Сынтә иара ейфикаит аты-хәтәантәи жәашыкәса рыштыцқа итыхымтақәа рцәыргакәтә. Да-хынхо Лыхны, иаштәф дан-кыпшыз аахыс гәтакыс имаз, ацәыргакәтә ахъейкаау ахы-бра инапала иргылейт. Иахъ-зытцаз «Галла» ус машәыршақәс икамлазейт алхра, уи иан лыхъз ауп.

Зыпсадгыл абзиабара цәулоу, уи апшзарақәа пшышырацәала раарпшра иамыраапысо Адгәыр ирфеиара тәамшәхә амам. «Узфәу уус уацәымаашьозароуп, иа-моу амазақәа реилкаара иана-кәызаалак уашытәзар, ейха-ейха удыррақәа ейзурхәуазар уадаара кәаызом, пынгылада инаугзалоит, иагыкәиоит уи», – ихәеит Адгәыр.

Зказара ахәақәа акырза итбаау, ззанаат бзиа избә, иша-хәтоу ейпш иназыгзо ауафшы ифцәажәара, арака иахбаз гәахәара ду хнәейт. Дарба-нызаалак илшоит ацәыргакәтә ацара, агәахәара змоу зегь рзын агәашәкәа аартуп еснагь.

Алхас ПҺИАСАРДИА

«Лхаткы аминистр ипцхәыс»

Апсуа Хәынтқарратә Афар Ртеатр казарала икәдыргылейт асерб драматург Б.Нушич икоме-диа «Лхаткы аминистр ипцхәыс». Арежиссиор – Апсны зәапсазтәыз акультура аусзуфы Есма Цьениа. Асценография – Анри Дочиа, акостиумкәа – Ольга Загорскаиа.

Асцена аатуейт акомедиа афыр-хацаа хадацаа аминистр ипцшәма, ифнацә рдунеи агәылапшрала, урт азыпшуп ажәабж аиура, ан, ацха рымахә ейлычца.

Ицъашәахәуп, аха асерб коме-диа хара апсуаагы хәпцстазаара иакәфнатуейт. Аамтә абар-бал иануп, игъежъуейт. Агарра ацәа зыкәнышышылоз афнацә, ацшәма инаикәфеианы ми-

нистрс даналырх нахыс зегы реырыпсахит, нхашьала-гы, хымшапгашьалагы, лхаткы аминистр ипцхәыс лцхара-кәагы ирызхәит, ауа-ацахы рхыпхъазара рацәахейт. Рызе-гы зышьтоу, ацстазаарафы ишапцыло ейпш, реизааигәара рхы иархәаны рпроблемакәа рызбара акәгәышыоуп. Апшәма пцхәыс – Живка Папович лакәзар, дфырпшыганы дубом, уаанза данғарыз илыцхраауазгы лгәалалыршәарц лцхым, уи-моу лымахәтцәкыагы уажәшты сыпца улацәам хәа дкалцарц леа-зылшәоит.

Акомедиафы зеызымпсахау, зынамыс ейцамкуа ракәны

иаарпшуп, аминистр ипцхәи, има-хәи. Уи ароль заманалатцкәа ина-рыгзейт актиорцаа.

Ароль хада назыгзоз Адьдо-на Адлеиба лакәзар, илылшеит иаалырпшуаз ахафсахъа ача-гәылахалара. Уи рныцшуан азал ду ошныртәаа итәаз ахәапцшәа. Ирзыцәахуамызт аемоциақәеи аччабжы.

Акомедиа иахнарбоит, атып пха мал-мазара рхагас иказцыз ачынуаф шамахамзар мораль-ла дшылакәхо, ауафштысәара иацәтәыму аказшыақәа шышь-тихуа. Уи аабоит ипцхәыс лхәфала.

Адуней зегь икәынхо ауаа, ми-латцыпхъаза доусы хәфык-хәфык рымоуп, аха ихамоуп иахзейпшу акы – ауафра. Уи аамтәкәа зегь рзы иактуалтәуп.

Атеатр ауафы иахәсахъа зыыр-бо, ацыха зыхъейпш дкаххәа дзырцкы, дзырччо, дзырцәоу, дзырхәыцуа Казароуп.

Сара хәтала, атеатр актиорцаа дукәа бзиа ейцахбәхы, аиха-быратә абицара иацанакуа иа-арымыздаша афар ахъацагылаз агәыргәара ду снацоит. Апсуа Хәынтқарратә Афар Ртеатр апейпш бзиа амоуп. Истахым хыпцхәала азэгы иалкаара, икам ароль мац, мамзаргы иха-доу ароль хәа. Рызегы казарыла ихамаруейт. Б.Нушич икомедиа ишақәнагоу ахыкәкы нанагзейт. Аспектакль «Лхаткы аминистр ипцхәыс» иахъатәи хәпцстазаара иасаркыоуп.

Наира САБЕКИА

АПСНЫМЕДИА

Аресубликатә хәынтқарратә усхәартә «Апснымедиа»

gazeta-apsny.info
apsnygazeta@mail.ru

ател: +7 (840) 226-15-75 / 226-59-73
атызтыгь: Апсны, Акәа ақ., Ажәанба имәа, 9

АРЕДАКТОР ХАДА
АХРА АНКӘАБ

Агазет адцала ифым астатиа ахә аредакция иазшәазом

Агазет ахә – 20 маат